

1. Håbet var opprinnelig husmannsplass under Høyland prestegård. Den første husmannen var Ola Eivindson som tidligere hadde vært husmann i Lysebotn. I 1780 satte han i pant hus og annen eiendom på husmannsplassen «Godthaab», og fra dette kommer navnet Håbet. Torkel Haabeth, oldebarn til Ola Eivindson, var ordfører i Høyland i to perioder, og kanskje den første og eneste husmannen i Norge som ble ordfører. Sven Inge- bret Haabeth, faren kom fra Furenes, ble første eier da han i 1903 kjøpte husmannsplassen av Statens Forstvæsen. I 1920 ble gårds- bruket solgt til Arne Bjerk, og det var i løa hans sønnene begynte med Bjerks Trevarefabrikk.

Bjerks Trevarefabrikk på Håbet.

2. Bjerks Trevarefabrikk AS ble startet i 1957 av brødrene Leif og Arne Magne Bjerk. De fikk kjøpe trebearbeidingsmaskinene til Alf Stokka da han sluttet av i det som nå er Høyland menighetshus. Maskinene ble flyttet opp i løa til far deres på Håbet, og så begynte de å lage kjøkkeninnredninger for typehusene til G. Block Watne AS. Seinere ble det også laget baderomsløsninger og garderobeskap. Virksomheten vokste litt etter litt, og i dag har bedriften 10 ansatte med en årlig omsetning på ca. 16 mill. kroner. Deres spesialitet er fortsatt komplette kjøkken- og baderomsløsninger med kort leveringstid og skreddersydde løsninger. I dag er det sønnene til Arne Magne Bjerk som har tatt over trevarefabrikken.

Transformatorstasjonen ved Tronsholen.

av Lyse Krafts egne folk. Fra Lysebotn kommer det i dag kraftlinjer med 132 kV spenning, og i stasjonen blir denne transformert ned til 50 kV spenning som går ut på linjene til Sandnes- og Stavangerområdet.

4. 150-årslunden som ble plantet 8. mai 2010 av ordfører Norunn Østråt Koksвик og bydelsutvalgene, består av 14 trær av sommerek (quercus robur). Det er å håpe at de kan vokse til og bli et godt minne fra da Sandnes feiret sitt 150-års jubileum.

Minnelunden er markert med en bronsetavle.

Banen fikk i 2011 kunstgras i regi av idrettslaget, og ellers venter bydelen på idrettshall og tilliggende kunstgrasbane.

6. Stokkalandsfjellet er 165 moh. og fra toppen har vi flott utsikt over byde- len og områdene omkring. Ved toppen av fjellet ligger et av kommunens mange høydebasseng, og da det går vei helt opp til taket på bassenget, er atkomst- en til toppen enkel både med barnevogn og rullestol. Høydebassenget som har plass til 3000 m³ vann, er reservemagasin for området i minst ett døgn

Bogafjellbanen.

Flott utsikt fra Stokkalandsfjellet.

dersom IV-ledningen må stenges ned et sted mel- lom bydelen og vannan- legget ved Langevatnet der drikkevannet kommer fra.

7. Hoddeland ødegård kalles en lokalitet som ligger sør for Buggeland skole. Ødegården omfatter 7 hustufter fordelt på 2 enheter. 6 tuffer ligger tett sammen, og av disse er 3 tuffer henholdsvis 10, 12 og 20 m lange, mens de 3 andre er små og nesten kvadratiske av form. Enkleste atkomst til disse er via stien fra Hoddelandtunet ned mot Helge- land. Lokaliteten ligger noen meter fra stien på nordsiden og på høyde med steinura som ligger rett nedenfor der steingarden mellom Høyland og Foss-Eikeland gjør en knekk og går sørover. Anlegget ligger i krattskog og hustuftene er godt skjult i gras og mose. I tillegg ligger ei 20 m lang hustuft alene ca. 150 m i nordøstlig retning. Omkring begge tufteen- hetene er det registrert rydningsrøyer og kanskje noen få gravhauger. Det hele må utgjøre et sammenhengende gårdsanlegg fra folkevandrings-

tiden (300–600 e.Kr.) som kanskje har vært av Storrshai-typen nord for Vikeså. Ingen gravfunn er funnet på Hoddeland.

8. Buggeland ble nevnt som gård i 1626 med skyld på ½ vett korn. I 1680 er Buggeland husmannsplass under Høyland prestegård, og dette var den helt til 1903 da Ole Olson Buggeland kjøpte den gamle plassen av Statens Forstvæsen og fikk den fradelt. Buggeland har trolig også vært et forhistorisk gårdsanlegg slik som Hodde- land. Det er kartlagt flere gravhauger, blant annet Kjempehodl hvor det ble funnet skår av leirkar. Det gamle huset på Buggeland ligger godt i terrenget med ly for vinden på et sol- rikt høydedrag. Eldste delen er fra ca. 1650, men ble satt opp på nytt i 1780, og er etter tradisjonen det eldste huset i Sandnes. Huset som er verneverdig i klasse 2, er i 1 ½ etasje med saltak og lave utbygg med skråtak, såkalte skuter, på hver side av gavlsidene. På baksiden er det en langsgående svalgang hvor det var jordgulf og heller.

Buggelandshuset.

Ingeborg Buggeland 83 år gammel. Fotografert i 1965.

9. Brattebø eller Sørhaug som stedet også ble kalt, var husmannsplass under Høyland preste- gård. Den lå i bakken på nordsiden av Gamle Ålgårdsveien rett sør for den nye rundkjøringen der Bogafjellveien kom- mer ned. Arne Svihus kjøpte plassen i 1907 av Statens Forstvæsen, og i 1910 satte han opp nye bygninger nede på flaten der det nå bygg- es boliger og barnehage – på en liten høyde i et ellers myrlendt område. Deretter hadde sønnen Lars gårdsbruket, og etter han sønnesønnen Arne Svihus.

Kartet er utgitt av: Sandnes kommune ved park og idrett i samarbeid med oppmålingsseksjonen, Bogafjell bydelsutvalg, Sandnes historie- og ættesogelag og Stavanger Turistforening. www.sandnes.kommune.no/friluftsliv

TUR- OG BYDELSKART

Velkommen på tur i Bogafjell bydel

Areal: 7,1 km²
Innbyggere: 5041 (2011)

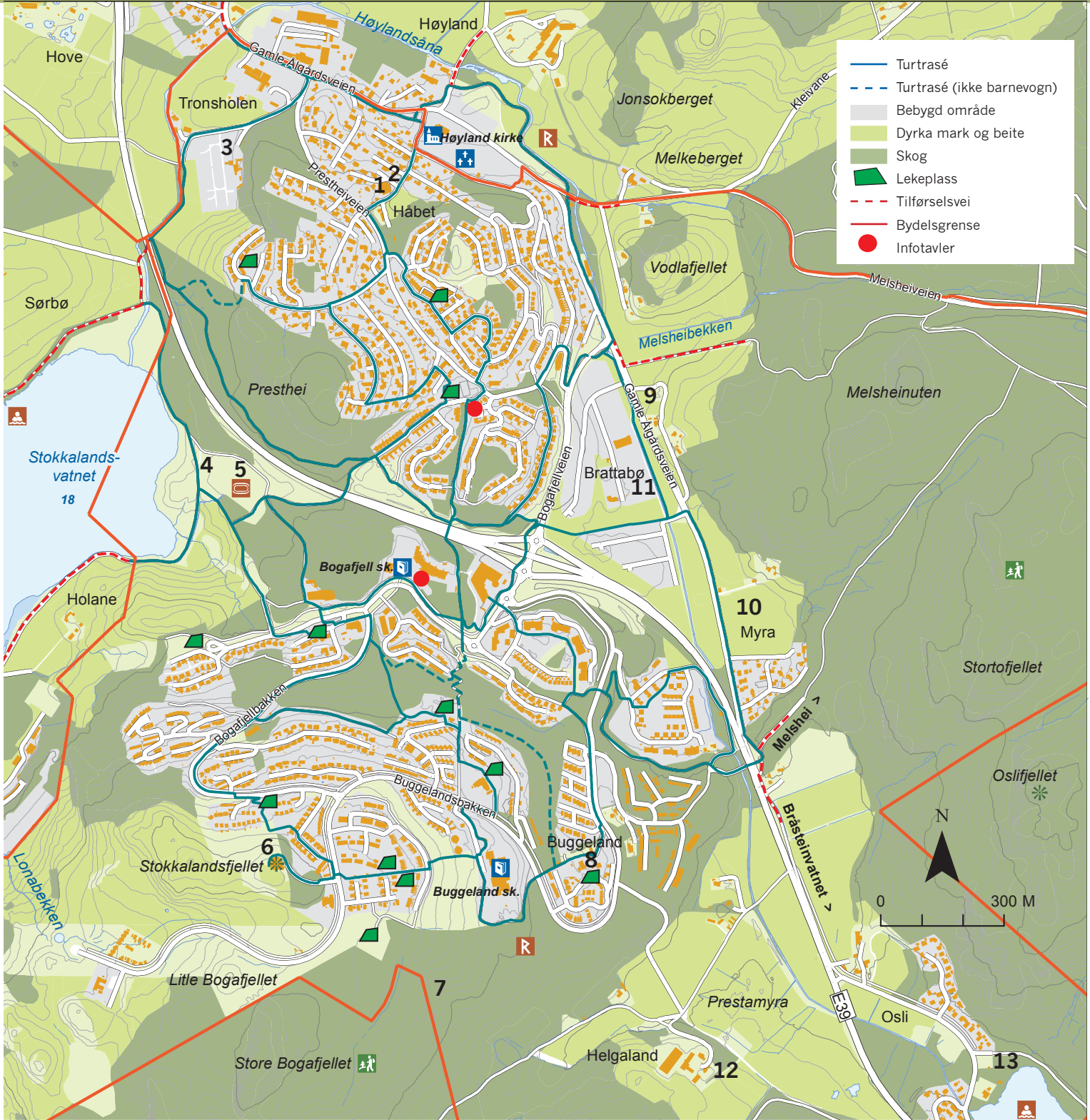

Utsikt over Bogafjell bydel fra Stokkalandsfjellet.

Bogafjell bydel var en del av Austrått bydel fram til 25.10. 2011. Den ligger sør i Sandnes kommune og omfatter deler av gårdene Vagle, Stokkaland, Sørbø, Hove, Høyland, Myklabost og Bråstein. I vest grenser bydelen til Stokkalandsvatnet, i sørvest til Foss-Eikeland og i sør til Figgjoelva. Bydelen har navn etter 2 fjelltopper helt sør i bydelen, Litle og Store Bogafjellet. Sistnevnte med høyde 182 moh, ligger i Ganddal bydel. Det høyeste fjellet i Bogafjell bydel er Bråsteinsåsen med 191 moh. Bydelen består av boligområder, noe jordbruk og til dels mye skog og utmark som etter hvert blir nye boligområder. I senere år er det kommet butikksenter, 2 nye barneskoler og mange barnehager. I tillegg er ny kirke under oppføring.

Bydelen har flere fine turområder, blant annet ved Stokkalandsvatnet, i nordenden av Bråsteinvatnet hvor det også er en flott badeplass, og fra Helgeland på stiene og skogsveiene sørover til Figgjoelva og Foss-Eikeland. Ved å ta en kort avstikker oppover langs elva og inn i nabobydelen, kommer en til Møgedalshølen som er et interessant våtmarksområde med hekke- og overvintringsplass for mange av våre våtmarksfugler. Store deler av skogen nedenfor Melshei og i Bogafjell- og Helgelandsområdet tilhører Statskog SF. Eiendommene ble innkjøpt på 1880-tallet for skogproduksjon, og ble tilplantet i årene fram til 1906. I områdene finnes både elg og rådyr i tillegg til et rikt fugleliv.

.

10. Myrland eller Myrå som stedet også blir kalt, var husmannsplass under Høyland prestegård. Den lå nord på sletta og på oppsiden av Gamle Ålgårdsveien. Andreas Myre kjøpte plassen av Statens Forstvesen i 1906, og i tillegg til bondeyrket var han kirketjener i Høyland kirke i 49 år. I denne perioden gravde han over 4000 graver.

Høylandsåna ved Brattebø.

11. Høylandsåna eller Kanalen som den kalles i øvre del, kommer fra Bråsteinvatnet og renner via bydelene Bogafjell og Austrått ut i Stokkalandsvatnet som har en flott turvei rundt og er et yndet turområde. For å få til bedre utnyttelse av jorda ble elva senket fra Bråsteinvatnet og nedover til området ved den gamle kirkegården. Blant annet ble det sprengt en dypere renne i fjellet der elva løper mellom Mellebærhodl og Skrubbhodl, dvs. der turstien går i bru over E39 sør for Myrland.

Helgeland.

12. Helgeland ble også nevnt som gård i 1626 med skyld på ½ vett korn. I 1683 er Helgeland

husmannsplass under Høyland prestegård, og dette var den helt til 1903 da Ole Olson Helgeland kjøpte bruket av Statens Forstvesen og fikk det fradelt. Helgeland har vært et forhistorisk gårdsanlegg slik som Hoddeland, men da området er oppdyrket, er det vanskelig å bestemme hvor stort anlegget har vært. Det kjennes ett hustufffunn hvor det blant annet er funnet en sverdknapp av sølv, spinnehjul av kleberstein og skår fra flere spannformete leirkar. Ellers er det i gravhaugene funnet krukker med brente bein og et sverd av jern.

Osli badeplass.

13. Osli badeplass ved Bråsteinvatnet ligger flott til med friarealer på begge sider. Både badeplassene og området ellers med flere rasteplasser er fine rekreasjonsområder hele året. En del av stranda ligger på eiendommen som heimevernsforeningen kjøpte i 1953, og hvor foreningen noen år tidligere fikk satt opp heimeverns- huset. Eier i dag er HV-08 213 Gjesdal HV-område, og huset brukes til samlinger i regi av foreningen og til utleie. I salen kan det dekkes til rundt 95 middagsgjester, og mange brylluper og fødselsdager er blitt feiret der opp gjennom årene.